

SERBEST BOLGELER KANUNU

Kanun No: 3218

Kabul Tarihi: 06.06.1985

Yayımlanma Tarihi: 15.06.1985 Tarih ve 18785 Sayılı Resmi Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL HUKUKLER

Amac ve Kapsam

Madde 1- Bu Kanun, Türkiye'de ihracat için yatırım ve üretimi artırmak, yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak, ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli şekilde temin etmek, dış finansman ve ticaret imkanlarından daha fazla yararlanmak üzere, serbest bölgelerin kurulması, yer ve sınırlarının tayini, yönetimi, faaliyet konularının belirlenmesi, işletilmesi, bölgelerdeki yapı ve tesislerin teskili ile ilgili hususları kapsar.

Yetki

Madde 2- Türkiye'de serbest bölgelerin yer ve sınırlarını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Serbest bölgelerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerce kurulmasına, işletilmesine Bakanlar Kurulunca izin verilir.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanun uygulamasında;

a) İşletici: Serbest bölgeyi işleten kamu kurum ve kuruluşunu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzel kişileri,

b) Kullanıcı: Faaliyet ruhsatı alan ve bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,

c) Doviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan paralar veya odemeyi sağlayan her nevi hesap ve belgeleri, ifade eder.

Faaliyet Konuları

Madde 4- Serbest bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulu'nca uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına kanunlarla ve diğer mevzuatla verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

SERBEST BÖLGENİN DÜZENLENMESİ

Bölgelerin Düzenlenme Esasları

Madde 5- (Değişik: Kanun No 4059; 20.12.1994 tarih ve 22147 sayılı Resmi Gazete)

Serbest bölge ilan edilen yerlerde ihtiyaç duyulacak arazi ve tesisler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir.

Yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler Dış Ticaret Mustesarlığı'ndan ruhsat almak kaydıyla serbest bölgede faaliyette bulunabilirler.

Serbest bölgede arazinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili diğer bütün izinler ve ruhsatlar bölge mudurluğunca verilir ve denetlenir. Serbest bölgelerin asayis hizmetleri polis tarafından yerine getirilir.

Muafiyet ve Tesvikler

Madde 6- (Değişik: Kanun No: 5084; 06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete)

Serbest bölgeler gümrük bölgesi dışında sayılır.

Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mukellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İsleticiler ve kullanıcılar yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek vergi dışı tesviklerden yararlandırılabilir.

Serbest Bölgelerin Gelir ve Harcamaları

Madde 7- (Değişik; Kanun No 4684; 03.07.2001 tarih ve 24451 sayılı Resmi Gazete)

Serbest bölgelerden elde edilen gelirlerden;

- Faaliyet ruhsatı ve izin belgesi karşılığı tahsil edilecek ücretler,
- Yurtdışından bölgeye getirilen mallar ile bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların CIF değeri üzerinden pesin olmak üzere binde 5 oranında ödenecek ücretler,
- Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek tutarlar,
- Bölge faaliyetlerinden sağlanan diğer gelirler,

İlgili idare tarafından sözleşmeler gereği tüzel kişilere yapılan gelir payı aktarmaları düştükten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak bir özel hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlardan ret ve iadeler düştükten sonra kalan tutar, Basbakanlık Dış Ticaret Mustesarlığı merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına yatırılır. Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağın yüzde 90'ı genel bütçeye gelir, yüzde 10'u da serbest bölgelerin kurulması, bakım ve onarımı, geliştirilmesi, eğitim ve araştırma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ile dış ticaretin desteklenmesi amacıyla kullanılmak üzere genel bütçeye özel gelir kaydedilir. Özel gelir kaydedilen bu tutarlar Basbakanlık Dış Ticaret Mustesarlığı bütçesinde açılacak tertiplere Maliye Bakanlığınca özel ödenek kaydedilir. Bu suretle ödenek kaydedilen miktarlardan yılı içinde harcanmayan tutarları ertesi yıl bütçesine devren özel gelir ve ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Serbest bölgelerde yatırım ve tesis safhasında kullanılan mallar, tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallar, kullanıcının kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla getirilen mallar, bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanlar, fason üretim amacıyla getirilen mallar birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca bir ücrette tabi tutulmaz. Ancak, bakım ve onarım ile fason üretimde yaratılan katma değer üzerinden bu ücret alınır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan özel hesabın işleyisi ile özel ödenekten yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Basbakanlık Dış Ticaret Mustesarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Gelirlerin zamanında yatırılmaması halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulu Hakkında Kanun Hükümleri uygulanır.

UCUNCU BÖLÜM

MAL VE HİZMETLER

Bölgedeki Mallar

Madde 8- Serbest Bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Serbest bölge ile diğer ülkeler ve serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

Bedeli 500 ABD dolarının altında olan Türkiye mahrecli mallar isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Kambiyo ve Hizmetler

Madde 9- Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır. Bakanlar Kurulu ödemelerin Türk Lirası olarak yapılmasına da karar verebilir.

Serbest bölgede gemi ve liman hizmetleri işletici tarafından yapılır veya kamu kurum ve kuruluşlarına, gerçek veya tüzel kişilere yaptırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

CALISMA VE SOSYAL GUVENLIK, KALDIRILAN VE UYGULANMAYAN HUKUMLER, YONETMELIK

Calisma ve Sosyal Guvenlik Esasları

Madde 10- Serbest bolgelerde, faaliyet gosterecek is yerlerinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı personel çalıştırılabilir. Buna ait esaslar yönetmelikte belirlenir.

Serbest bolgelerde Türkiye Cumhuriyeti sosyal guvenlik mevzuatı hukumleri uygulanır.

Kaldırılan Hukumler

Madde 11- 21 Aralık 1953 tarihli ve 6209 sayılı Serbest Bolge Kanunu yururlukten kaldırılmıştır.

Uygulanmayan Hukumler

Madde 12- (Degisik; Kanun No 4684, 03.07.2001 tarih ve 24451 sayılı Resmi Gazete) Serbest bolgelerde 1580 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinin 5, 22, 25, 32 ve 47'nci bentleri dışında kalan hukumleri; 5682 sayılı Pasaport Kanunu; 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de Seyahat ve Ikametleri Hakkındaki Kanun ile 2007 sayılı Türkiye'deki Turk Vatandaslarına Tahsis Edilen Sanat ve Hizmetler Hakkındaki Kanun ile ek ve degisiklikleri; 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Tesvik Kanunu; 2677 sayılı Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Gorev ve Hizmetlerin Yurutulmesi Hakkında Kanun hukumleri ile diger kanunların bu kanuna aykırı hukumleri uygulanmaz.

Uygulama Yonetmeligi

Madde 13- (Degisik; Kanun No 4684, 03.07.2001 tarih ve 24451 sayılı Resmi Gazete) Bu Kanunda duzenlenmesi yonetmelige bırakılan konularla, serbest bolgelerde faaliyette bulunacak isleticilerin tesekkul tarzı, gorev, yetki ve sorumlulukları, bu isletici ve kullanıcılara verilecek faaliyet ruhsatları ve iptali, bunların sinai ve ticari sicillerinin tutulması, hesaba yapacakları odemeler, serbest bolge ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esaslar, bolgelere giris icin verilecek izin belgesi ile gorev kartları, ikamet izni ve çalışma esasları ve serbest bolgelerin isletilmesine dair diger hususlar yonetmelikle duzenlenir.

Gecici Madde 1- Mulga (Kanun No: 4771; 09.08.2002 tarih ve 24841 sayılı Resmi Gazete)

Gecici Madde 2- Bu Kanun, bir serbest bolge icin, o serbest bolgenin faaliyete gecmesinden itibaren uygulanır. Faaliyete gecis tarihi ise, o serbest bolge alanını çevreleyen cit, kule ve kapı inaatlarının tamamlanması, Bolge Mudurlugu, Polis ve Gumruk birimlerinin goreve baslaması suretiyle bolgenin resmen acılıs tarihidir.

Gecici Madde 3- (06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 5084 sayılı kanun ile eklenmiştir.)

Bu maddenin yururluge girdigi tarih itibarıyla bu Kanuna gore kurulan serbest bolgelerde faaliyette bulunmak uzere ruhsat almıs mukelleflerin;

a) Bu bolgelerde gercektirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yururluge girdigi tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen sure ile sınırlı olmak uzere gelir veya kurumlar vergisinden mustesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bolgelerde istihdam ettikleri personele odedikleri ucretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden mustesnadır. Ancak, bu maddenin yururluge girdigi tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen sure 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan surenin bitis tarihi dikkate alınır.

c) Bu bolgelerde gercektirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları islemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harctan mustesnadır.

Serbest bolgelerde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mukelleflerinin bu bolgelerde imal ettikleri urunlerin satışından elde ettikleri kazançları Avrupa Birliğine tam uyeliğin gercektigi tarihi iceren yıllık vergileme doneminin sonuna kadar gelir veya kurumlar vergisinden mustesnadır. Bu istisnanın Gelir Vergisi Kanununun 94'uncu

maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

Yururluk

Madde 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yururluge girer.

Yurutme

Madde 15- Bu Kanun hukumlerini Bakanlar Kurulu yurutur.